

Gemeente Roerdalen

T.a.v. het College van Burgemeester en Wethouders

Via e-mail: info@roerdalen.nl

Ons kenmerk: [170407/nvp/gve/schuldhelpverlening](#)

Uw kenmerk: Schuldhelpverlening

Bijlage(n):

Onderwerp: Gevraagd advies inzake Schuldhelpverlening

Heerlen/Posterholt, 7 april 2017

Geacht College,

Vriendelijk vraagt de Cliëntenraad Roerdalen (CRR) uw aandacht voor het navolgende.

U heeft ons advies gevraagd over uw 'Beleidsplan schuldhelpverlening 2017-2020'. Dit beleidsplan hebben wij in onze vergadering van 4 april 2017 besproken. Ook de daarop gebaseerde beleidsregels hebben we besproken. Wij komen tot het onderstaande advies, waarbij we ook graag verwijzen naar ons advies van 22 november 2016. U heeft op dat laatste advies gereageerd bij schrijven van 20 december 2016. Daarin werd functioneel ingegaan op onze opmerkingen en suggesties. We gaan ervan uit dat deze ook in het beleidsplan en de daarop gebaseerde regels zijn verwerkt in de zin als door u aangegeven.

In zijn algemeenheid willen we opmerken dat steeds meer mensen buiten de boot vallen of dreigen erbuiten te vallen, omdat de maatschappij voor hen te complex is geworden. Juist deze groep raakt ook vaak in de schulden en ondervinden daardoor een dusdanige stress dat ze murw geslagen een zekere apathie aan de dag leggen waardoor ze van de regen in de drup geraken. Hierbij speelt naar onze mening ook een rol de zogenoemde 'schuldenindustrie' die van een kleine schuld een grote en uiteindelijk een onoverkomelijke maken. Schuldhelpverlening biedt hen vaak ook geen uitkomst meer, omdat zij de weg niet weten te vinden naar de schuldhelpverlening. Of omdat zij na aanmelding van de hulpvraag te lang aan hun lot worden overgelaten en niet meer terugkomen. Of omdat zij vanwege onvoldoende zelfredzaam worden afgewezen voor hulp of omdat er sprake is van recidive of een fraudeboete. Hopelijk biedt uw beleid hiervoor uitkomst, al hebben we ten aanzien van dat laatste onze

twijfels. Bij herhaling in schulden terecht komen heeft naar ons oordeel ook te maken met onvoldoende zelfredzaamheid, welke allerlei oorzaken kan hebben die niet direct aan de persoon verweten kunnen worden.

We zijn verheugd te vernemen dat u op basis van maatwerkgesprekken de schuldhulpverlening vorm wil geven. Het is wellicht een open deur, maar alleen op grond van de specifieke omstandigheden van de hulpvrager kan goede hulpverlening verleend worden. De procedure die u daarbij hanteert, waarbij ook de privacy in acht wordt genomen, lijkt toegesneden op het belang van deze hulpverlening.

Wat we in het beleidsplan enigszins missen is de beschrijving van het beleid en de daarmee samenhangende procedure ten aanzien van mensen die een verklaring nodig hebben om in aanmerking te komen voor het WSNP-traject. Lezen we daaroverheen? In dit verband zij nog opgemerkt, dat zowel schuldeisers als schuldenaren een groot belang hebben bij een verkorting van de procedures en bij een snellere toegang tot de WSNP. Graag adviseren we u hier aandacht aan te besteden.

U zult ervan op de hoogte zijn dat onlangs in de publiciteit naar voren kwam dat wetenschappelijk is aangetoond dat stress en schaamte rond financiële schulden de problemen met die schulden alleen maar vergroten. Mensen met veel schulden raken volledig opgeslokt door de stress. Ze verliezen het overzicht, kunnen alleen nog aan de korte termijn denken, en vullen daarom gaten met gaten of verliezen zich in apathie en laten, als niemand ze helpt, de boel de boel. We verzoeken en adviseren u met dit aspect terdege rekening te houden bij de gemeentelijke schuldhulpverlening.

Verder zouden we op willen merken dat de verleidingen van de consumptiemaatschappij, waar u naar verwijst, niet altijd de grootste oorzaak van schulden zijn. Volgens ons is de oorzaak daarvan vooral te vinden in een structureel te laag inkomen. Bij mensen die langdurig zijn aangewezen op een bijstandsuitkering dat, zoals uw weet, qua besteedbaar inkomen onder het sociaal minimum ligt, neemt de kans op een armoedeval en daarmee op onoverkomelijke schuldenlast alleen maar toe. Armoede en schuldenbeleid hangen nauw samen. Minima lopen een grote kans om in de financiële problemen te komen. Recente cijfers tonen aan dat 20% van de sociale woningbouwhuurders niet rond kan komen en geen of onvoldoende geld heeft voor de primaire levensbehoeften zoals voedsel, wonen, zorg, kleding, elektra, gas, telefoon/televisie e.d. U zult het met ons eens zijn dat dit een zorglijke ontwikkeling is.

De (lokale) aanvullende minimaregelingen zijn grotendeels afgeschaft dan wel beperkt. De langdurigheidstoelage is door de gemeente Roerdalen zelfs afgeschaft. Dat zou volgens ons nieuw leven ingeblazen moeten worden, temeer daar zelfs het UWV aan de bel trekt en constateert dat o.a. langdurig werklozen maatschappelijk uitgesloten dreigen te raken. Economische tweedeling zou naar ons oordeel te allen tijde voorkomen moeten worden. Ook de gemeente zou zich dit aan dienen te trekken

door deze groep van financieel kwetsbaren nog meer te beschermen. We pleiten daarvoor.

Voorts kunt u aan preventie doen door de aanvraag van de bijstandsuitkering sneller af te handelen, in ieder geval niet 6 weken de tijd nemen om een en ander af te handelen. Zeker als de aanvrager vanuit de WW-uitkering een beroep moet doen op een bijstandsuitkering, is alle informatie voorhanden, en kan de aanvraag snel worden afgehandeld. Vaak blijkt dat in zo'n overgangperiode schulden ontstaan, die gelet op de inkomensval niet meer ingelopen (kunnen) worden.

Daarnaast zou het te bevelen zijn om bij de aanvraag van de bijstandsuitkering de aanvrager een helder overzicht te geven van andere regelingen, waarvan door de aanvrager mogelijk gebruik kan worden gemaakt. De CRR heeft te behoeve daarvan een inzichtelijke 'Inkomenskaart' gemaakt. Ons advies: Loop deze tijdens het intakegesprek actief door met de aanvrager.

Ook ZZP'ers hebben te maken met een neerwaartse spiraal wat betreft inkomen. The race to the bottom op de arbeidsmarkt maakt vele mensen kwetsbaar en sluit uit. Ook zij hebben uw aandacht en zorg nodig en niet alleen die voortvloeien uit het Besluit bijstandsverstrekking zelfstandigen.

De gemeente heeft beleidsvrijheid om instrumenten te hanteren waarmee voorkomen kan worden dat mensen in een kwetsbare situatie een beroep moeten doen op schuldhulpverlening. Hanteer die ook.

Een meersporenbeleid is in dit kader raadzaam en kan wellicht door een tijdige en adequate maatwerkaanpak op een vruchtbare wijze ingezet worden. Voorkomen is beter dan genezen.

Mocht u onze inbreng bij dit onderwerp op prijsstellen, dan zijn we graag bereid daaraan onze bijdrage te leveren.

Intussen verblijven we,

namens de Cliëntenraad Roerdalen,

Met vriendelijke groet,

mr. G.C. van Elk
voorzitter

drs. N. van Poll
secretaris